

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 11. 3. 2026

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: 0095/SO/2026

Programová služba: STVR 24

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie vysielania: AT/24

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v senáte 1 zloženom z predsedu senátu Adama Valčeka a členov senátu Mgr. Ondreja Krivuša a Mgr. Kataríny Začkovej postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. 0095/SO/2026 smerujúci voči vysielaniu programovej služby STVR 24 vysielateľa Slovenská televízia a rozhlas a uznala podnet na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 16 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 23. 3. 2026

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 11. 3. 2026

Podnet na preverenie č. 0095/SO/2026 zaevidovaný dňa 5. 1. 2026

Podávateľ: fyzická osoba

Predmet podnetu: *Odpovede s Ankou Žitnou*

Deň a čas vysielania: 17. 12. 2025 21:30 hod.

Programová služba: STVR 24

Vysielateľ: Slovenská televízia a rozhlas

Číslo autorizácie: AT/24

Dátum: 4. 3. 2026

OBSAH PODNETU:

„V relácii Odpovede s Ankou Žitnou (téma migrácia) mohlo potenciálne dôjsť k porušeniu Zákona o mediálnych službách §25 (a). Z nasledujúcich dôvodov:

1. Moderátorka nebola objektívnym koordinátorom diskusie. V relácii bol zrejmý jej osobný názor, zhodujúci sa s názorom diskutujúcich s väčšinovým zastúpením v relácii. Do názorovej polemiky sa púšťala len s pánom Valon Halimi, zástupcom IOM na Slovensku, naopak názory pánov Pčolinský, Šutaj-Eštok a Drulák neboli spochybňované.
2. Nedostatočná názorová pluralita vyplývajúca z pomeru zastúpených hostí a ich profesií (v diskusii boli prítomní politici, ktorým mal oponovať odborník z OSN limitovaný rozsahom právomocí vyplývajúcich z jeho funkcie).“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 8 Komunikáty

(4) Aktuálna publicistika je program tematicky spätý so spravodajstvom, ktorý obsahuje komentáre k správam a udalostiam, analýzy vývoja, politické stanoviská k udalostiam alebo názory politikov na jednotlivé témy.

§ 16 Obsahová služba a sloboda príjmu

(1) Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.

§ 25 Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

- a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,
- b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal voči neobjektívnemu vedeniu programu zo strany moderátorky, v ktorom mal byť zrejmý jej osobný názor zhodujúci sa s názorom diskutujúcich s väčšinovým zastúpením v relácii. Do názorovej polemiky sa mala púšťať len s pozvaným hosťom Halimim, pričom názory ostatných diskutujúcich neboli spochybňované.

Podávateľ taktiež namietal voči nedostatočnej názorovej pluralite vyplývajúcej z pomeru zastúpených hostí a ich profesií, t. j. v diskusii boli prítomní politici, ktorým mal oponovať odborník z OSN limitovaný právomocami vyplývajúcich z jeho funkcie.

Diskusný program *Odpovede s Ankou Žitnou*, ktorý STVR vysiela od októbra 2025, nemá byť podľa tlačovej správy STVR ďalšou politickou prestrelkou, ale má ambíciu vytvoriť kultivovaný priestor, kde sa stretávajú politici a experti, aby pomenovali realitu a hľadali spoločné riešenia. Podľa moderátorky Anky Žitnej relácia nemá byť ringom, preto sa vedome vyhýba ostrým konfrontáciám. Podľa nej je kľúčové, aby sa v polarizovanej spoločnosti obnovila schopnosť spolu hovoriť. Relácia sa snaží vyhnúť tradičnému modelu, v ktorom sa len konfrontujú dve strany. „Vyváženosť nie je o tom, že dáte priestor koalícii a opozícii a necháte ich hádať sa. Takáto debata diváka len znechutí. My dávame priestor rôznym pohľadom, aby sme pomenovali problém a hľadali, v čom sa vieme zhodnúť,“ zdôrazňuje moderátorka.¹

¹ <https://www.stvr.sk/novinky/tipy-z-programu/421197/odpovede-s-ankou-zitnou-novy-format-diskusii-ktory-hlada-riesenia-nie-konflikty>

Namietaný program považujeme v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z. za aktuálnu publicistiku, keďže sa zaoberal aktuálnym zahraničnopolitickým dianie a obsahoval komentáre k udalostiam v súvislosti s uverejnením amerického dokumentu Národná bezpečnostná stratégia, ktorý sa venuje geopolitickým výzvam, definuje hlavné hrozby a bezpečnostné ciele USA vo svete, pričom sa vo svojom obsahu venuje aj migrácii a národnej identite európskych štátov.

Program *Odpovede s Ankou Žitnou* sme vzhľadom na jeho formát (aktuálna publicistika) a výhrady podávateľa podnetu posudzovali na základe ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z., t. j. z hľadiska zabezpečenia objektívnosti a nestrannosti spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky.

Účelom povinnosti vysielateľa zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. je zabezpečenie možnosti pre recipientov (divákov, poslucháčov), aby si mohli slobodne vytvoriť na predmetnú tému názor na základe pluralitných a rozmanitých, resp. rôznorodých informácií.

Namietané vydanie programu *Odpovede s Ankou Žitnou* malo podtitul *Migrácia vs. národná identita*. Pozvanými hosťami relácie boli:

Petr Drulák – politológ

Valon Halimi – vedúci misie IOM pre Slovensko (IOM – Medzinárodná organizácia pre migráciu)

Matúš Šutaj Eštok – minister vnútra Slovenskej republiky (Hlas-SD)

Vladimír Pčolinský – bývalý riaditeľ Slovenskej informačnej služby (SIS)

Hlavná téma predmetného programu, ktorá sa týkala migrácie, vychádzala zo zverejnenia amerického dokumentu s názvom Národná bezpečnostná stratégia, ktorým Biely dom definoval hlavné hrozby a bezpečnostné ciele USA vo svete. V tejto súvislosti súčasná vláda D. Trumpa uviedla, že Európa čelí civilizačnému a kultúrnemu rozkladu, pričom z toho obviňuje Európsku úniu a jej migračnú politiku. Moderátorka tému predstavila nasledovným úvodným vstupom:

„Prajem dobrý večer. Európa je civilizačne upadajúci kontinent. Stráca národnú identitu aj sebadôveru. Migračné politiky ju menia a vytvárajú nepokoj. Ak tieto trendy budú pokračovať, o dvadsať rokov bude Európa nepoznateľná. Tieto tvrdé slová nám adresoval americký vládny dokument s názvom Americká národná bezpečnostná stratégia. O migrácii a jej dopadoch na Slovensko a Európu budeme dnes hovoriť s ministrom vnútra, Matúšom Šutajom Eštokom. Bývalým riaditeľom SIS, Vladimírom Pčolinským. Vedúcim misie Medzinárodnej organizácie pre migráciu Valonom Halimim a politológom Petrom Drulákom. Vitajte pri sledovaní Odpovedí s Ankou Žitnou.“

Za tým bola odvysielaná dokrútka, ktorá v krátkosti zhrnula kritiku Bieleho domu voči Európe:

„Nová Národná bezpečnostná stratégia USA z dielne administratívy prezidenta Donalda Trumpa venuje migrácii v Európe nebyvalú pozornosť. Dokument varuje pred civilizačným vymazaním kontinentu v dôsledku nekontrolovanej migrácie, klesajúcej pôrodnosti, straty národnej identity a oslabenia sociálnej súdržnosti. Varuje, že do dvadsiatich rokov by sa mohol starý kontinent zmeniť na nepoznanie a niektoré štáty NATO budú viac neeurópske ako európske, čo ohrozí ich lojalitu k aliancii. Biely dom kritizuje Európsku úniu za vytvorenie bezhraničnej zóny, bruselskú byrokráciu za podkopávanie suverenity a migráciu za nárast kriminality, konfliktov a ekonomického oslabenia spojencov. USA plánujú spolupracovať s partnermi na posilnení hraníc, obnove západnej identity a tradičných hodnôt. Washington nastavil Európe zrkadlo. Kritici označujú dokument za xenofóbny, podporovateľa za realistický.“

Následne sa samotná diskusia venovala dopadom migrácie na Európu, vrátane Slovenska, v spojitosti s uverejnením amerického dokumentu. Neskôr sa diskusia posunula k téme európskej migračnej politiky, a to v kontexte legálnej a nelegálnej migrácie do Európy. Na základe doplňujúcich otázok zo strany moderátorky sa diskusia venovala aj téme legálnej a nelegálnej migrácie na Slovensko, najmä vo vzťahu ukrajinskej migrácie na Slovensko, jej dopadom na spoločnosť a možné bezpečnostné riziká v budúcnosti. Následne sa téma vrátila k americkému dokumentu, podľa ktorého migrácia ohrozuje národné identity štátov, tradície, ekonomickú silu, sociálnu súdržnosť a bezpečnosť, čo vplýva na vojenskú spoľahlivosť amerických partnerov či partnerov NATO v Európe. V závere moderátorka vyzvala hostí k téme migračného paktu, ktorý Slovensko odmietlo, a ktorý by mal riešiť či utlmiť prílev

nelegálnej migrácie do Európy, taktiež sa dopytovala, či sa dá ešte zvrátiť negatívny trend, ktorý vyčítajú Spojené štáty svojim európskym partnerom.

* * *

Podávateľ namietal voči neobjektívnemu vedeniu diskusie zo strany moderátorky, v ktorom mal byť zrejmý jej osobný názor zhodujúci sa s názorom diskutujúcich s väčšinovým zastúpením v relácii. Do názorovej polemiky sa mala púšťať len s pozvaným hosťom Halimim, pričom názory ostatných diskutujúcich neboli spochybňované.

Podávateľ taktiež namietal voči nedostatočnej názorovej pluralite vyplývajúcej z pomeru zastúpených hostí a ich profesií, t. j. v diskusii boli prítomní politici, ktorým mal oponovať odborník z OSN limitovaný právomocami vyplývajúcich z jeho funkcie.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Je právom vysielateľa vybrať si tému, jej spracovanie a hostí do diskusie podľa vlastného slobodného uváženia. Zároveň však musí zabezpečiť, aby vysielanie bolo v súlade so zákonom, v tomto prípade s ustanovením § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

V predmetnej diskusii boli zastúpení minister vnútra SR M. Šutaj Eštok (Hlas-SD), V. Pčolinský, ktorý bol v rokoch 2020-2021 riaditeľ Slovenskej informačnej služby (nom. strany Sme Rodina), český politológ P. Drulák a V. Halimi, ktorý je vedúcim misie Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM)² na Slovensku. V tejto súvislosti taktiež uvádzame, že moderátorka počas programu uviedla, že do diskusie dostali pozvánku aj zástupcovia opozície, avšak účasť odmietli.

Z pohľadu zastúpenia pozvaných hostí si myslíme, že na uvedenú diskutovanú tému nebolo primárnym cieľom poukázať len výlučne z pohľadu národnej stratégie zameranej na oblasť migrácie, ktorú v tomto prípade zastupoval M. Šutaj Eštok ako hlavný predstaviteľ Ministerstva vnútra SR, ktoré zodpovedá za bezpečnosť a verejný poriadok (riadenie PZ SR, ochrana hraníc a pod.), poprípade aj bývalý riaditeľ Slovenskej informačnej služby, ktorá zodpovedá za spravodajskú ochranu SR a jej záujmy (ohrozenie ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti, ochrana zahraničnopolitických a hospodárskych záujmov a pod.)³, ale aj z pohľadu politologického, ktorý zastupoval P. Drulák, či z pohľadu odborníka v oblasti migrácie, humanitárnej pomoci a ochrany zraniteľných skupín, ktorý v programe zastupoval V. Halimi. Všetci pozvaní hostia sa vyjadrovali k téme predovšetkým z pohľadu ich vyššie uvedeného profesijného života a zamerania a v tomto kontexte boli v diskusii zastúpené viaceré perspektívy – bezpečnostná, politická, politologická aj medzinárodno-inštitucionálna.

Na základe obsahu programu možno konštatovať, že v diskusii dominovala bezpečnostno-kritická línia voči migrácii, ktorú artikulovali minister vnútra M. Šutaj Eštok, bývalý riaditeľ SIS V. Pčolinský a politológ P. Drulák. Zazneli argumenty týkajúce sa možných bezpečnostných rizík, kriminality, kultúrnej integrácie či geopolitických dôsledkov migrácie, napr.:

„Srovnejme Nemecko v roce 2005 a Nemecko v roce 2025. Švédsko v roce 2005 a Švédsko v roce 2025. Tyto země se naprosto radikálně proměnily a přiznejme si, že to není k dobru tím společnostem. Ty společnosti sú méně stabilní, je tam více kriminality, více hrozeb a nepozorujeme tam také to migrační obohacení, o němž tak často rádi mluví příznivci masové migrace.“

„...v principě nelegální migrácia je jedna z hlavných vecí, ktorá ohrozuje samotnú identitu Európskej únie a Európy ako celku. Ved' môžeme sa baviť o všetkých bezpečnostných hrozbách, ktoré priniesla nelegálna migrácia, môžeme sa baviť aj o tých ekonomických hrozbách, o kultúrno-etických a o ďalších.“

„...Tak ja som si pozeral minuloročné štatistiky kriminality v Nemecku. V Nemecku 17 % obyvateľov tvoria cudzinci, ale na trestnej činnosti sa podieľajú 42 %. To znamená, že dva a polkrát toľko, koľko ich

² <https://iom.sk/sk/aktivity/integracia-migrantov/16-pre-media/tlacove-spravy-a-clanky/2143-ts-iom-slovensko-pracujete-bezpecne-nestante-sa-obetou-obchodovania-s-ludmi.html>

³ <https://www.sis.gov.sk/o-nas/uvod.html>

je. Na násilnej trestnej činnosti sa podieľajú až štvornásobkom oproti svojmu pomeru v spoločnosti. Takže minimálne Nemecko ukazuje, že je to obrovský problém.“

„...samozrejme ta kultúrna blízkosť medzi Ukrajinci a řekneme Poláky, Slováky, Čechy je zřejmá, to je pravda. Není to taková výzva jako islam, ale nepodceňujeme tu situaci, protože tam je jiný problém. Tam je problém toho, že jenom přece představují odlišnou, odlišnou kulturu a my pokud nedokážeme ty Ukrajinci integrovat, pokud z nich nedokážeme v druhé generaci Slováky, Čechy, Poláky, tak nám skutečně vyrůstá potenciálně vyloučená část společnosti, která v souvislosti se situací na Ukrajině se může radikalizovat, protože my samozřejmě nevíme jak ta válka na Ukrajině dopadne. My můžeme říct akorát dneska, s plnou odpovědností, že nedopadne dobře pro Ukrajinu. A to bude něco, co samozřejmě bude představovat obrovský rizikový faktor i pro naše země, protože je tam obrovské množství zbraní, které nejsou pod ničí kontrolou. Porostou tam extrémistické ideologie, protože Ukrajinci budou zklamaní. A samozřejmě ty lidé, kteří budou přicházet, lidé s velmi nebezpečnými názory, s velmi nebezpečným řekneme i materiálem do zemí, kde mají zázemí.“

„...A tam je pak obrovský problém, protože my nabízíme ten konzum, to bezpečí, ale to, čemu se říkali evropský duch, národní identita, to trochu mizí, jo. To je jeden z důvodu, proč se nám této věci nedaří, a to je základ toho problému.“

Na druhej strane v diskusii zaznel aj alternatívny pohľad na migráciu prezentovaný V. Halimim, ktorý poukazoval na integračné úspechy, ekonomický prínos migrantov (vrátane ukrajinských utečencov) a širší humanitárny a inštitucionálny rámec migrácie, napr.:

„Môžeme povedať, že väčšina z nich veľmi jasne je integrovaná. Dokonca máme primátora, ktorý prišiel v roku 2015 do Nemecka a v súčasnosti je primátorom, ktorý vedie mesto, ktorý je pôvodom zo Sýrie. Takže je mnoho takýchto ľudí, ktorí sú súčasťou nielen politického systému, ale taktiež aj vzdelávacieho atď. Sú tu výzvy. Sú súčasťou tohto? Áno. ...“

„...Vidíme, že 400 miliónov eur priniesli ukrajinskí utečenci do slovenského rozpočtu oproti tomu, čo je míanané na nich. ...“ a pod.

Hoci možno konštatovať personálnu asymetriu v zastúpení názorov v diskusii, táto asymetria sama osebe ešte nemusí znamenať porušenie zákona. Rozhodujúce je, či alternatívny názor zaznel a či mu bol poskytnutý relevantný priestor. Analýza programu ukazuje, že takýto názor odznel, pričom zároveň z obsahu nevyplýva, že by bol tento pohľad systematicky potláčaný alebo znemožnený. Skutočnosť, že zástupca IOM vystupoval technokratickejšie a menej polemicky než ostatní hostia, neznamená, že diskusia bola jednostranná. Zazneli dve základné interpretačné línie – kritická a integračná – čo umožnilo divákovi oboznámiť sa s protichodnými argumentmi, resp. dvoma rozdielnymi názormi na diskutovanú problematiku.

V súvislosti s prácou moderátorky podávateľ namietal, že vedenie diskusie z jej strany bolo neobjektívne, mal byť zřejmý jej osobný názor zhodujúci sa s názorom diskutujúcich s väčšinovým zastúpením v relácii a do názorovej polemiky sa mala púšťať len s pozvaným hosťom Halimim, pričom názory ostatných diskutujúcich neboli spochybňované.

V kontexte daných námietok sme zaznamenali zo strany moderátorky zopár hodnotiacich úsudkov, resp. expresívnejších vyjadrení, ktoré naznačovali potvrdenie bezpečnostno-kritickej línie diskusie, cit.: **Anka Žitná, moderátorka:** „Nedá sa to hovoriť úplne paušálne, pretože sme videli práve to obdobie 20, 22, 23, keď tu migranti prichádzali vo veľkom, pretože bol ten signál od našich, od našich oficiálnych orgánov, že môžu ísť a ešte dostali aj papier, ktorý nejakým spôsobom im uľahčoval pohyb na území celej Európy a umožňoval vrátiť ich naspäť na Slovensko, pokiaľ by niekde ich chytili. Čiže nie všetky vlády k tomu pristupovali nejako striktné, akože toto je no go.“

...

Anka Žitná, moderátorka: „Bol to taký punkový prístup, povedzme si.“

Z hľadiska ich rozsahu a intenzity však nešlo podľa nášho názoru o zásadné nedostatky spochybňujúce objektívnosť diskusie ako celku a možno ich skôr vnímať ako súčasť dynamiky diskusného formátu než ako prejav jednostranného vedenia relácie. Zároveň za podstatnú považujeme tiež skutočnosť,

že z obsahu relácie nevyplýva, že by moderátorka systematicky znemožňovala niektorému z hostí prezentovať jeho stanovisko alebo že by mu neposkytla primeraný priestor na vyjadrenie. Aj hostí zastávajúci miernejší, inštitucionálny prístup k migrácii mal možnosť prezentovať svoje argumenty, reagovať na tvrdenia ostatných diskutujúcich a uvádzať vlastné príklady či údaje.

Celkovo možno v súvislosti s prácou moderátorky konštatovať, že usmerňovala a udržiavala diskusiu v rámci diskutovaných tém, každému z hostí kladla otázky a umožnila každému z nich relevantný priestor na vyjadrenie. Hostí zväčša neprerušovala, ak áno, väčšinou išlo o zámer doplniť, rozvinúť či spresniť odpoveď.

Na základe vyššie uvedeného sa domnievame, že obsah diskusie z hľadiska objektívnosti nezakladá dôvod na možné porušenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby STVR 24 odvysielaním programu *Odpovede s Ankou Žitnou* zo dňa 17. 12. 2025 **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.**

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. 0095/SO/2026)

Monitorované vysielanie: *Odpovede s Ankou Žitnou*

Deň vysielania: 17. 12. 2025

Čas vysielania: 21:30 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady.

časový kód záznamu o cca:

21:29:51 začiatok záznamu

oznam o programe *Cez lupu s Monikou Šebovou, Peniaze*

21:30:31 obrazovo-zvukový predel

21:30:35 začiatok programu ***Odpovede s Ankou Žitnou***

Anka Žitná, moderátorka: „Prajem dobrý večer. Európa je civilizačne upadajúci kontinent. Stráca národnú identitu aj sebadôveru. Migračné politiky ju menia a vytvárajú nepokoj. Ak tieto trendy budú pokračovať, o dvadsať rokov bude Európa nepoznateľná. Tieto tvrdé slová nám adresoval americký vládny dokument s názvom *Americká národná bezpečnostná stratégia*. O migrácii a jej dopadoch na Slovensko a Európu budeme dnes hovoriť s ministrom vnútra, Matúšom Šutajom Eštokom. Bývalým riaditeľom SIS, Vladimírom Pčolinským. Vedúcim misie Medzinárodnej organizácie pre migráciu Valonom Halimim a politológom Petrom Drulákom. Vitajte pri sledovaní *Odpovedí s Ankou Žitnou*.“

Voice-over: „Nová Národná bezpečnostná stratégia USA z dielne administratívy prezidenta Donalda Trumpa venuje migrácii v Európe nebývalú pozornosť. Dokument varuje pred civilizačným vymazaním kontinentu v dôsledku nekontrolovanej migrácie, klesajúcej pôrodnosti, straty národnej identity a oslabenia sociálnej súdržnosti. Varuje, že do dvadsiatich rokov by sa mohol starý kontinent zmeniť na nepoznanie a niektoré štáty NATO budú viac neeurópske ako európske, čo ohrozí ich lojalitu k aliancii. Biely dom kritizuje Európsku úniu za vytvorenie bezhraničnej zóny, bruselskú byrokráciu za podkopávanie suverenity a migráciu za nárast kriminality, konfliktov a ekonomického oslabenia spojencov. USA plánujú spolupracovať s partnermi na posilnení hraníc, obnove západnej identity a tradičných hodnôt. Washington nastavil Európe zrkadlo. Kritici označujú dokument za xenofóbny, podporovatelia za realistický.“

Anka Žitná, moderátorka: „Prajem dobrý večer. Vitajte pri sledovaní odpovedí s Ankou Žitnou. Mojimi hosťami na tému migráciu dnes budú cez Zoom profesor Peter Drulák z Českej republiky. Vitajte.“

Petr Drulák: „Dobrý večer, ďakujem za pozvaní.“

Anka Žitná, moderátorka: „Mojím hosťom je takisto Valon Halimi, vedúci slovenskej misie Medzinárodnej organizácie pre migráciu. Dobrý večer.“

Valon Halimi, vedúci misie Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) na Slovensku: „Dobrý večer, ďakujem za pozvanie.“ (súbežný preklad z anglického jazyka do slovenčiny)

Anka Žitná, moderátorka: „Ja len pripomeniem, že zajtra máme deň migrantov, čiže myslím, že sme aj veľmi aktuálni a v téme. Ďakujem ešte raz, že ste prišli. Pozvanie prijal aj minister vnútra Matúš Šutaj Eštok. Dobrý večer.“

Matúš Šutaj Eštok, minister vnútra SR: „Dobrý večer a rovnako ďakujem za pozvanie.“

Anka Žitná, moderátorka: „A bývalý riaditeľ Slovenskej informačnej služby Vladimír Pčolinský. Dobrý večer, vitajte.“

Vladimír Pčolinský, bývalý riaditeľ SIS: „Pekný večer prajem a tiež ďakujem za pozvanie.“

Anka Žitná, moderátorka: „Páni, otázka na úvod. Počuli sme v tej úvodnej dokrútkke slová z amerického vládneho dokumentu, to je *Národná bezpečnostná stratégia*, kde rozoberá v pomerne veľkej pasáži aj pomery v Európe a adresuje Európe varovné slová, že nezvládame masovú nelegálnu migráciu. Moja prvá otázka je, majú Američania pravdu, pokiaľ toto tvrdia? Pán profesor Drulák, začneme vami.“

Petr Drulák: „Já považuju toto americké hodnocení situace za poměrně realistické. Oni říkají, že za dvacet let může být Evropa k nepoznání. Pouze tím extra...trend, který už tu máme. Srovnajme Německo v roce 2005 a Německo v roce 2025. Švédsko v roce 2005 a Švédsko v roce 2025. Tyto země se naprosto radikálně proměnili a přiznejme si, že to není k dobru tím společnostem. Ty společnosti sú méně stabilní, je tam více kriminality, více hrozeb a nepozorujeme tam také to migrační obohacení, o němž tak často rádi mluví příznivci masové migrace.“

Anka Žitná, moderátorka: „Ďakujem pekne. Valon Halimi, vy ste špecialista na migráciu. Pracujete v organizácii, ktorá sa venuje migrácii, poznáte trendy. Pôsobili ste v Grécku v minulosti, práve v čase, keď Grécko bojovalo s náporom nelegálnej migrácie. Číže vaša, opravte ma, ale takmer 25-ročná skúsenosť s touto témou vás oprávňuje, možno dať taký širší pohľad. Ak Amerika tvrdí vo svojej bezpečnostnej stratégii, že Európa má problém a nezvláda túto migračnú situáciu, a že naozaj môže to byť aj kultúrny problém, kultúrny problém aj s národnou identitou v Európe. Súhlasíte s tým?“

Valon Halimi: „Prirodzene, že ako medzinárodná organizácia nemôžeme kritizovať národné stratégie našich členských štátov. Je to samozrejme privilegium každého členského štátu definovať si svoju národnú stratégiu pre migráciu. Pre nás tak my veríme v to, že migrácia môže prinášať mnohé príležitosti. Aj pozitívne zmeny pre svet a pre civilizáciu. Taktiež veríme, že dnes v moderných ekonomikách a spoločnostiach, v ktorých dnes žijeme, tak migrácia je ich súčasťou. A ukázala aj svoje výhody, tak ako ukázala aj isté výzvy. Spomenuli ste už Grécko, áno, v roku 2015 sme čelili výzvam. Tieto výzvy tam boli aj kvôli tomu, že my v Európskej únii, sme to riešili s istými protichodnými opatreniami alebo posolstvami. Krajiny ako profesor spomenul: Nemecko, tvrdilo, že vítame ľudí. Iné krajiny tvrdili nie. Nepotrebujeme. A dnes, myslím si, že keď sa pozriete na dnešné trendy, tak vidíme, že tie čísla sú najnižšie, čo sa týka pravidelnej migrácie. V podstate desiatky tisíc, keď si porovnáme so situáciou v roku 2015, tak za jeden rok prišlo jeden milión. A taktiež je to aj vidno v počtoch uchádzačov o azyl. Vidíme, že tie čísla klesajú. Takže trendy sú naozaj nižšie čísla, uchádzačov o azyl, ktorí prichádzajú do Európy. Samozrejme, že krajiny majú vlastné názory, ale myslíme si, že môžeme využiť potenciál migrácie. Môže to byť naozaj silný element. Nemôžeme taktiež zabúdať na to, že toto samozrejme funguje s istými výzvami. Tieto výzvy sa dajú riešiť pomocou integrácie a veľmi verím aj na základe vlastnej skúsenosti, že integrácia je tiež ako keby minca s dvoma stranami. Tu musíme pracovať s migrantami a musíme pracovať aj spoločnosťami, ktoré ich vítajú, aby sme sa vyhlili problémom, ktoré už boli spomenuté predtým.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pán minister, aký je váš pohľad? Teraz sme počuli pána Halimiho, že je to v podstate vecou pohľadu na to celé. Aký je pohľad ministra vnútra na problém migrácie a na ten problém, o ktorom hovorí americká bezpečnostná stratégia? Zvládame to?“

Matúš Šutaj Eštok: „No ja musím povedať asi na úvod, že pri tých pohľadoch sa nezhodneme. A to je úplne normálne. Ja mám pocit, že tá americká bezpečnostná stratégia, môžeme ju prirovnať ako cisárovi nové šaty, že tu je dievča, v tomto prípade Amerika, ktorá ukázala, že cisár je nahý a ukázala nám v plnej kráse, bohužiaľ, nepríjemnú pravdu, a to je jednoducho, že Európa sa stratila. Ja som veľkým fanúšikom Európskej únie. Som presvedčený o tom, že naše miesto je v Európskej únii, ale pokiaľ to nebude stará dobrá Európa, tak ako sme na ňu zvyknutí, tak máme obrovský problém. A bezpečnostná stratégia Spojených štátov amerických, ten problém veľmi jasne, veľmi otvorene a veľmi tvrdo pomenovala. Je tam viacero tém, o ktorých by sme mohli hovoriť, ale v princípe nelegálna migrácia je jedna z hlavných vecí, ktorá ohrozuje samotnú identitu Európskej únie a Európy ako celku. Veď môžeme sa baviť o všetkých bezpečnostných hrozbách, ktoré priniesla nelegálna migrácia, môžeme sa baviť aj o tých ekonomických hrozbách, o kultúrno-etických a o ďalších. Ja som presvedčený o tom, že lídri Európskej únie stratili ako keby nejaký kontakt s realitou, že sa vzdialili tomu bežnému obyvateľstvu. Prestali asi medzi ľudí chodiť a v snahe nejakého toho jediného správneho názoru nepripustili akúkoľvek debatu a kritiku toho, že nelegálna migrácia pred desiatimi rokmi v Európe zlyhala. Jednoducho ten postoj Angely Merkelovej, ktorá s otvorenou náručou vítala migrantov v Nemecku, sa ukázal ako fatálne zlyhajúci. Dnes to môžem povedať, že ja som bol pred dvomi týždňami na Rade ministrov v Bruseli a ten postoj, postoj jednotlivých členských krajín Európskej únie je kompletne odlišný. Zrazu sa všetci postupne pridávajú na tú stranu, na ktorej sme stáli pred desiatimi rokmi my, spolu s Maďarskom, spolu s Českom, kedy sme jasne povedali, že iba národné štáty majú to

právo a tú možnosť rozhodnúť, kto na ich území môže plnohodnotne žiť, pracovať aj do budúcnosti tvoriť. Takže za mňa ja si myslím, že...”

Anka Žitná, moderátorka: „Číže majú pravdu, hej?“

Matúš Šutaj Eštok: „Táto bezpečnostná stratégia Spojených štátov amerických je, bohužiaľ, tvrdou a pre Európu veľmi varovnou správou, ktorá vystihuje realitu dnes taká, aká je.“

Anka Žitná, moderátorka: „Skôr než sa opýtam aj Vladimíra Pčolinského, ako bývalého šéfa tajnej služby, ktorá tiež má v tejto oblasti svoje kompetencie, musím povedať, že my sme pozývali aj zástupcov opozičných strán. K tejto téme, migračnej, sme nenašli nikoho, kto by k nej bol ochotný prísť diskutovať. To je len na vysvetlenie. A pán Pčolinský, ak sa pozeráte na tento dokument, americkú bezpečnostnú stratégiu, vnímate ho ako realistický odhad toho, čo my tu v Európe momentálne žijeme, čo sa týka migrácie?“

Vladimír Pčolinský: „Spojené štáty americké majú s migráciou svoje vlastné problémy, ale zároveň nám v tomto dokumente nastavujú zrkadlo a tým pádom hovorím, že tá stratégia je veľmi realistická, je veľmi drsná, ale veľmi si to môže dovoliť. Veľmoc si môže dovoliť byť drsná nielen vo vyjadreniach, ale aj v skutkoch. Preto je veľmoc. Američania veľmi jasne hovoria, že éra masovej migrácie sa skončila. Oni sa tak správajú u seba doma a to isté očakávajú aj od nás, ak chceme prežiť. Teraz sa ne bavíme o prežití, možno v nejakom horizonte, že päť rokov, ale keď chceme prežiť ako západná civilizácia, tak musíme tieto problémy, ktoré rezultujú do rôznych bezpečnostných hrozieb, aj riešiť. Keď v roku 2015 bola migračná kríza a do Európy prišlo obrovské množstvo migrantov a v zásade ono to nebola až tak veľmi nelegálna migrácia, lebo prosto to Nemecko ich vítalo s otvorenými rukami. Akurát že nevedelo, že kto im tam prišiel. Tak ja som si pozeral minuloročné štatistiky kriminality v Nemecku. V Nemecku 17 % obyvateľov tvoria cudzinci, ale na trestnej činnosti sa podieľajú 42 %. To znamená, že dva a polkrát toľko, koľko ich je. Na násilnej trestnej činnosti sa podieľajú až štvornásobkom oproti svojmu pomeru v spoločnosti. Takže minimálne Nemecko ukazuje, že je to obrovský problém. Zároveň Nemecko ako také má problém s demografiou, pretože tam za desať rokov došlo k nárastu počtu obyvateľov len o milión. Pritom ročne tam prichádza v čistom 200 až 500 tisíc nových ľudí, ale zároveň strašne veľa ľudí zomiera. A migrácia istotne môže a je aj výzvou, ako hovoril pán kolega, ale tie výzvy, o ktorých hovorí on, to sú len také čerešničky na torte. Ale keď sa pozriem na ten korpus, z ktorého je tá torta urobená, tak ten korpus je pripálený a Európa má z neho veľké trávacie problémy, takže myslím si, že treba sa zamyslieť nad tým, že čo nám hovoria Spojené štáty americké. Netreba si zakrývať pred problémami oči a netreba tie problémy zväčšovať, ale to je samozrejme úlohou aj ministrov vnútra na Radách ministrov.“

Anka Žitná, moderátorka: „My túto tému teraz rozmeníme na drobné. Pán profesor Drulák odpustí, že teraz sa opýtam pána Halimiho. Pán Halimi, vy ste špecialista na čísla, na otázky legálnej, aj nelegálnej migrácie. Už ste tu niečo aj načrtli v úvode. Aké tie čísla asi sú, že to klesá, tie počty prichádzajúcich migrantov. Ale môžete nám možno popísať, prečo je Európa najatraktívnejšou destináciou pre migrantov, a aká je vlastne ich motivácia prichádzať sem k nám?“

Valon Halimi: „Keď sa pozriete na čísla. Tak v súčasnosti máme okolo 213 tzv. medzinárodných migrantov, 213 miliónov, vrátane utečencov a taktiež aj migrantov, ktorí sú tzv. pracovní migranti. Európa naozaj v súčasnosti je región s najviac migrantami. Teraz máme 87 miliónov migrantov, ktorí prichádzajú regulárne. A potom je Ázia, ktorí sú tiež za nami, a taktiež tie čísla v Ázii rastú. A jednou z hlavných príčin samozrejme je ekonomika. Aj pre migrantov. A čo tým chcem povedať je to, že sem prichádzajú migranti za prácou. To je možno aj spojené s tým, že naozaj je migrácia, ale aj príčinou. Je to taký tzv. pull faktor a push faktor. Niečo ich ťahá a niečo ich naozaj tlačí. Máme bezprecedentný počet vojen, ktoré prebiehajú vo svete. Máme taktiež humanitárne krízy vo svete. Niekedy na to zabúdame, ale napríklad Sudán v súčasnosti si naozaj teraz prichádza ťažkou krízou, ale samozrejme aj iné krajiny v iných častiach sveta, v Európe. Taktiež do Európy prichádzajú ľudia kvôli bezpečnosti a zákonom, sú tu dodržiavané ľudské práva, štandardy. A to je jednou z takých vecí, ktoré sú príťažlivé na Európe. Taktiež máme, to sú tie push faktory a pull faktory, to je práca v Európe. Je nedostatok pracovnej sily v Európe. Väčšina členských štátov Európskej únie vyjadruje to, že to potrebujú.“

Anka Žitná, moderátorka: „V tomto prípade vás pozastavím, lebo my tu hovoríme, teraz ste spomenuli migráciu nelegálnu. To sú rôzne, rôzne krízy, ktoré priženú do Európy vlny migračné, ktoré sem prichádzajú nelegálne, bez papierov. V súvislosti s tým, že má Európa potrebu na pracovníkov. Že nemá

dostatok zamestnancov Európa. Tu hovoríme skôr, možno, opravte ma, ak sa mýlim o legálnej migrácii. Čiže tá je riadená. Tú si riadia vlády podľa svojich potrieb a vláda povie, koľko tých ľudí sem dovezie, odkiaľ ich dovezie, za akých parametrov a má ich nejakým spôsobom bezpečnostne oskenovaných, vie, kto sem prichádza. Čiže tieto dve veci oddeľujeme od seba?“

Valon Halimi: „Do istej miery áno, oddelené sú, ale taktiež chceme, aby členské štáty, obzvlášť v Európe pracovali viac na tzv. regulárnej migrácii, aby mali vytvorené legálne nástroje na to, aby ľudia sem mohli prichádzať na základe požiadaviek a potrieb krajiny. A vec, ktorú chcem zdôrazniť, je to, že migrácia, keď je to výzva, tak nie je to len kvôli tomu, že to je výzva ako taká, tá migrácia je to kvôli zlému spravovaniu. Keď je migrácia dobre spravovaná, tak prináša aj výhody. Spomeňme si napríklad na Slovensko. Pripomeňme si začiatok vojny na Ukrajine. Slovensko, krajina v rámci Európy, s nízkym počtom migrantov, dokázala zvládnuť veľký počet ľudí. V podstate takmer milión ľudí prešlo cez Slovensko, dokázalo pracovať s týmito ľuďmi na centrálnej úrovni, na lokálnej úrovni, taktiež aj ľudia samotní občania tam boli, pomáhali. Nemali sme tam, neboli ľudia, utečenci, ktorí by spali na uliciach, ale toto sme videli v krajinách, ktoré mali omnoho lepšie, silnejšie migračné systémy. Takže vidíme, že keď sa migrácia dobre spravuje, takto funguje. A keď môžem ešte len toto dopovedať, vidíme to, že Ukrajincov. Taktiež to prináša aj finančné výhody. Ľudia, ktorí tu zostávajú, tak prinášajú finančné výhody oproti nákladom, ktoré sú na nich vydávané. Vidíme, že 400 miliónov eur priniesli ukrajinskí utečenci do slovenského rozpočtu oproti tomu, čo je míňané na nich. A čo sa týka iregulárnej migrácie, ak môžem na to povedať, tak tie čísla nie sú až tak vysoké, ako si ľudia myslia. Dnes alebo dokonca včera bola uverejnená štúdia na túto tému. Je taká myšlienka, že je tu veľká, veľký počet iregulárnych migrantov, ale keď sa pozrieme na samotné čísla, tak len 20 % z celkového počtu migrantov prichádzajú do Európy nelegálne, iregulárne. Väčšina migrantov prichádza regulárnym spôsobom, čiže majú víza a môžu presiahnuť...“

Anka Žitná, moderátorka: „Problém je práve tých 20 %, ktorí prichádzajú bez bezpečnostných kontrol a bez dokladov, ďakujem pekne. Pán profesor Drulák. Mám na vás teraz otázku. Vypočuli sme si čísla, vypočuli sme si dôvody, kto všetko a prečo sem prichádza. Súhlasíte s tým? Alebo možno, aký je váš pohľad na to, prečo je Európa príťažlivá pre migrantov? V tomto prípade, ak hovoríme o tých pracujúcich, pracovných, ktorí majú papiere. To je tam pochopiteľné, že to sú tie pracovné motívy. Ale ja teraz hovorím o tých 20 %, o ktorých hovorí pán Halimi, že to sú tí nelegálni migranti, ktorí prichádzajú, lebo predpokladám, že tam asi vidíme nejakým spôsobom ten problémový bod.“

Petr Drulák: „K tým motívum, tak ja myslím, že to je zřejmé, Evropa je relatívne bezpečný a prosperujícím místem, když se podíváme odkud migranti přicházejí do Evropy. Je to především oblast severní Afriky, částečně subsaharská Afrika, Blízký východ, Střední Asie, Afghánistán třeba. Ve srovnání s nimi má Evropa samozřejmě vyšší životní standart, evropské země jsou bezpečné, evropské země navíc poskytují poměrně štědré dávky na podporu těm migrantům. Západoevropské státy více, středoevropské státy méně. Takže to jsou, myslím jasné faktory, které přitahují. Je pravda, že větší část migrace je legální a menší část nelegální. To je pravda. Nic méně, ani ta legální migrace není bez problému. Protože to nejsou lidé, který by cíleně byly najímání na práci. Když se podíváme třeba na francouzskou zkušenost s poměrně masivní legální migrací, tak naprostá většina této legální migrace, je slučování rodin. Sňatky. Mladí Francouzi maghrebského původu, když si chtějí někoho vzít, tak většinou si neberou někoho, kdo žije ve Francii, ale berou si partnery, které jsou ze severní Afriky nebo z Blízkého východu. A tím pádem naproste legálně se do Francie dostávají lidé, o které třeba Francie ani nestojí a nemá pro ne upotřebení. To je docela zásadní problém, že samozřejmě část migrace je pracovní, jsou to lidé, které Evropa potřebuje, které si zve, ale to není ta podstatná část. Významná část migrace jsou lidé, kteří se prostě nepotkávají s potřebami evropské ekonomiky. A my to trochu vidíme na těch Ukrajincích, protože my nemáme na Slovensku a v České republice tolik zkušeností s migrací africkou nebo z Blízkého východu, ale máme obrovskou zkušenost s ukrajinskou migrací. A Ukrajinci samozřejmě do střední Evropy proudili již od 90 let jako pracovní migrace, to byli lidé, kteří byli skutečně zvaní, které naši ekonomiky potřebovali. V roce 2022 přichází nová migrace a ta je po všech stránkách odlišná. Často jsou to lidé, který se nepotkávají s těmi potřebami, mají i často větší problém přizpůsobit se, aspoň v České republice, té většinové společnosti a je s tím mnohem více problému. Takže a samozřejmě i ti přišli legálně, to nebyla nelegální migrace, byli v podstatě, my jsme jim poskytli tu ochranu, takže je to tak, že hlavní část migrace je legální a já bych řekl, že dokonce hlavní problém je

dneska legálni migrace, samozřejmě ta nelegální zůstává výrazním problémem, zejména z toho hlediska, že Evropa se nedokáže zbavit těch, který jsou nelegálně na její půdě, a kteří na základě prosto legitimních procedur mají být odsunuti. Ty odsuny se prostě nedaří. To jedno z obrovských selhání evropské migrační politiky.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pán profesor, ešte jedna otázka k tomuto. Dá sa porovnávať ten prúd migrácie, ktorý prišiel z Ukrajiny a je z toho nášho európskeho kultúrneho prostredia, s prúdom migrácie nelegálnej, ktorá prichádza z vojnových zón, z konfliktných zón typu, ako ste povedali, Afganistan alebo Sýria, kde je prevažne alebo de facto väčšinové moslimské obyvateľstvo. Čiže tieto dve veci sú porovnateľné alebo v tom vidíte rozdiel?“

Petr Drulák: „Není to totéž, je tam podstatný rozdíl, protože samozřejmě ta kulturní blízkost mezi Ukrajinci a řekneme Poláky, Slováky, Čechy je zřejmá, to je pravda. Není to taková výzva jako islam, ale nepodceňujeme tu situaci, protože tam je jiný problém. Tam je problém toho, že jenom přece představují odlišnou, odlišnou kulturu a my pokud nedokážeme ty Ukrajinci integrovat, pokud z nich nedokážeme v druhé generaci Slováky, Čechy, Poláky, tak nám skutečně vyrůstá potenciálně vyloučená část společnosti, která v souvislosti se situací na Ukrajině se může radikalizovat, protože my samozřejmě nevíme jak ta válka na Ukrajině dopadne. My můžeme říct akorát dneska, s plnou odpovědností, že nedopadne dobře pro Ukrajinu. A to bude něco, co samozřejmě bude představovat obrovský rizikový faktor i pro naše země, protože je tam obrovské množství zbraní, které nejsou pod ničí kontrolou. Porostou tam extrémistické ideologie, protože Ukrajinci budou zklamaní. A samozřejmě ty lidé, kteří budou přicházet, lidé s velmi nebezpečnými názory, s velmi nebezpečným řekneme i materiálem do zemí, kde mají zázemí. Ty země jsou země, kde je silná ukrajinská diaspora. To znamená není to totéž, jako samozřejmě lidé z Blízkého východu, severní Afriky, ale i tak se tady rýsuje obrovské bezpečnostní riziko.“

Anka Žitná, moderátorka: „Ďakujem pekne. Keď hovoríme o bezpečnostných rizikách, mám tu práve dvoch na slovo povolaných ľudí. Praxou a vašou oblasťou. Začnem vami pán Pčolinský, ako šéf tajnej služby, bývalý. Ak hovorí Petr Drulák o rizikách, ktoré prinášajú tieto migračné vlny, upozornil na to, že bude dôležité asimilovať tú ukrajinskú vlnu, ktorá prišla, aby tá druhá generácia už bola zžitá s naším prostredím, kultúrnym, hodnotovým, aby tu dokázali fungovať. Vidíme, že ak sa pozeráme napríklad na Francúzsko alebo na Nemecko, kde majú tureckú legálnu migráciu, ktorá prišla zachraňovať po druhej svetovej vojne nemecký priemysel, aby mal kto robiť v Nemecku, prišli Turci, do Francúzska zase prišli ľudia z bývalých francúzskych kolónií za lepším životom. Ale vidíme, že tam sa nedarí ani tú druhú, tretiu generáciu nejakým spôsobom integrovať do tej väčšinovej domácej spoločnosti, či už nemeckej alebo francúzskej. Myslíte si, že toto isté hrozí tento scenár napríklad aj pri ďalších generáciách tej veľkej ukrajinskej vlny, ktorá prišla na naše územie. A predpokladáme, že zrejme tu už zostanú žiť, a teda už tu fungujú. Ako to vidíte?“

Vladimír Pčolinský: „Ja si myslím, že to bude komplikovanejšie, pretože tí Ukrajinci sem neprišli primárne za prácou, oni ušli pred vojnou. V tom roku 2022, keď vypukla vojna, sa cez nás prehnalo jeden milión utečencov z Ukrajiny. Niektorí tu ostali. Dodnes je tu, myslím, 165-tisíc ľudí, ktorým bola poskytnutá takáto ochrana. Dostávajú rôzne dávky, ale samozrejme sa aj aktívne zapájajú do života spoločnosti. A my máme len šťastie, že sú to práve Ukrajinci, ale keď skončí vojna, tak časť tých ľudí sa bude vracieť naspäť, iná časť zase bude z tej Ukrajiny odchádzať. Si zoberte, že tam máte státisíce vojakov, ktorí síce zomierajú v zákopoch, ale sú aj na naše pomery pomerne slušne zaplatení a oni o ten príjem prídu. Majú rôzne post traumatické stresové poruchy, budú sa chcieť zlúčiť ako zlúčenie rodín so svojimi príbuznými, ktorí sú tu. To znamená, že nám sem budú prichádzať ľudia a oni na to budú mať nárok, ktorí budú mať rôzne, rôzne problémy, bude sem prúdiť alebo môže sem prúdiť obrovské množstvo zbraní, pretože dnes na Ukrajinu proste je úplne viditeľné, že je to tam. Samozrejme, bude problém aj s cenami nehnuteľností, pretože sa zvýši dopyt, tak ako od roku 2002 prudko stúpili ceny prenájmov aj nehnuteľností kvôli tomu, že proste zrazu tu bolo veľa ľudí, ktorí hľadali ubytovanie, budú zvýšené náklady na zdravotný systém, na sociálnu pomoc. A to si myslím, že my sme ešte ďaleko k tomu, aby sme riešili druhú, tretiu generáciu Ukrajincov, lebo naozaj nie všetci tu budú chcieť zostať a veľa ľudí sa bude chcieť vrátiť.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pravdaže, len sa rozprávame, teraz vám do toho vstúpim, o Európe v horizonte dvadsať rokov, čiže aj o Slovensku v horizonte ďalších dvadsať rokov, a to už tá ďalšia generácia bude, tak...“

Vladimír Pčolinský: „Ak tu zostanú, tak áno, to môžeme riešiť. Ale nikde nie je napísané, že tu zostanú, že sa nevrátia na Ukrajinu, alebo že nepôjdu ďalej na západ, kde sa majú lepšie ako na Slovensku. My naozaj sme na tom, a teraz to aj trošku možno aj ironicky poviem, že celkom dobre. Máme tu menej ako 6 % cudzincov na Slovensku, čo jeden z najnižších podielov v rámci civilizovanej Európy, keď to tak poviem, kde v zásade priemer sa hýbe okolo 20 %. My ešte aj teroristov generujeme z vlastných radov. My tu nemáme žiadnych džihádistických teroristov. V minulom roku sme boli jediná krajina v rámci Europolu, ktorá nemala vo väzbe ani jedného džihádistického teroristu. Každý mal aspoň jedného. My sme nemali nikoho, sme boli jediní. To znamená, že z tohto pohľadu si myslím, že máme šťastie, že sme akí sme, že tie vlády v priebehu vlastne celej histórie Slovenskej republiky pristupovali k migrácii a k azylu pomerne prísne.“

Anka Žitná, moderátorka: „Nedá sa to hovoriť úplne paušálne, pretože sme videli práve to obdobie 20, 22, 23, keď tu migranti prichádzali vo veľkom, pretože bol ten signál od našich, od našich oficiálnych orgánov, že môžu prísť a ešte dostali aj papier, ktorý nejakým spôsobom im uľahčoval pohyb na území celej Európy a umožňoval vrátiť ich naspäť na Slovensko, pokiaľ by niekde ich chytili. Čiže nie všetky vlády k tomu pristupovali nejako striktné, akože toto je no go.“

Vladimír Pčolinský: „No nechcel som jatriť rany úplne všetky, ale to bola ako iba krátka dočasná vláda. Takže tam ten exces bol.“

Anka Žitná, moderátorka: „Napriek tomu sme tu mali cez 30-tisíc migrantov vtedy.“

Vladimír Pčolinský: „Vtedy. Áno, áno, ale, ale aj odišli preč, si treba povedať, že prešli cez nás a odišli. Vláda sa vtedy k tomu stavala ako veľmi zvláštne, ale rámcovo.“

Anka Žitná, moderátorka: „Bol to taký punkový prístup, povedzme si.“

Vladimír Pčolinský: „Áno, áno, ale za tých 33 rokov, čo Slovenská republika existuje, tak proste výsledok je, že u nás žije zhruba 5,7 % cudzincov z celkového počtu obyvateľov, takže ten podiel je jeden z najnižších. My ročne vybavujeme asi do 500 žiadostí o azyl, takže ani nemajú nejaký extra záujem k nám chodiť. Výnimkou boli naozaj len tí Ukrajinci. Tým, že tá blízkosť tu je aj geografická, aj nejaká mentálna a myslím si, že dobre je to tak, ako to je. Problém je, že my nesmieme zaspáť na vavrínoch.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pán minister?“

Vladimír Pčolinský: „A to je už samozrejme úloha ministra vnútra.“

Anka Žitná, moderátorka: „Áno posúvame, ide lopta na vašu stranu ihriska. Padlo tu, mnoho tém sme otvorili a myslím si, že ich budeme postupne rozoberať. Tá prvá je oficiálna politika, ktorá nejakým spôsobom definuje, či tu nelegálna migrácia je, alebo nie je vítaná. To je jeden moment. Vy ste boli ten, kto ešte vo volebnej kampani vlastne túto tému využil v roku 2023, keď ste, keď sme vlastne naozaj videli obrázky tých migrantov, ktorí vtrhávali do záhrad ľuďom a kúpali sa im v bazénoch a podobne. Na druhej strane teraz vidíme obrázky z vianočných trhov zo západnej Európy. Vidíme, že sú tam zátarasy, že už boli aj v minulosti, aj tohto roku už sa podarilo, chvalabohu, zastaviť napríklad nemeckej polícii niektoré útoky, či už automobilmi alebo proste pripravované teroristické útoky na vianočné trhy a na väčšie stretnutia ľudí. Toto my na Slovensku nemáme, zatiaľ, aspoň teda opravte ma, ak sa mýlim. Nevie, aké má informácie tajná služba v súčasnosti, či sa toto rieši, ale ako vlastne budeme ďalej s migráciou narábať z vášho pohľadu ministra.“

Matúš Šutaj Eštok: „Tá téma je nesmierne široká. Tu bolo otvorených niekoľko podtém. Ja musím povedať, áno, my sme tu v rokoch 2022 až 2023 mali obdobie, kedy vláda rezignovala na boj proti nelegálnej migrácii, to bolo 50-tisíc nelegálnych migrantov, ktorí cez Slovensko prešli. Áno, je pravda, že veľká časť nich tu neostala, ale my sme predsa zodpovedný partner v rámci Európskej únie, v rámci Schengenu a čo sme urobili v rámci bezpečnosti Európy? Dali sme takto ruky preč a pozrite sa, čo sa deje. Zoberte si, že my sme o tých 50-tisícoch nelegálnych migrantov nemali najmenšiu informáciu. Kto sú, odkiaľ idú, pretože každý z nich bol Mohamed, išiel, narodený prvého prvého 2020. ...“

Vladimír Pčolinský: „V Sýrii.“

Matúš Šutaj Eštok: „v Sýrii. Vybavené. Aká je toto zodpovednosť voči členským krajinám, kde tí migranti nelegálne reálne smerujú? Je to Nemecko, je to Španielsko, Francúzsko, Škandinávia. Veď si zoberte, že iba 1 %, ak z nich z tých päťdesiatich tisícov znamenalo, že sú to nejaké spiace bunky

Al-Káidy alebo niečoho podobného. To je šialené. Veď pred niekoľkými dňami bola tu informácia, v Bavorsku bol prekazený teroristický útok, piati príslušníci teroristickej skupiny boli zadržaní. Ja mám stretnutie 7. januára, príde k nám bavorský minister vnútra. Aj to bude jedna z tém, o ktorých sa budeme baviť. Preto súhlasím s tým, čo povedal pán bývalý riaditeľ. Väčšina vlád mala k tomuto postoju, ale aj možno to politické spektrum, ktoré ste vymenovali, ktoré dneska v opozícii je, má postoj k nelegálnej migrácii úplne iný. Práve preto tu asi aj dnes nesedia, a to si treba veľmi na rovinu povedať, že aj čo povedal pán kolega, tá nelegálna migrácia alebo migrácia ako celok je nelegálna. Potom je tu legálna riadená migrácia a legálna neriadená migrácia. A podpisujem všetko, čo bolo povedané zo štúdia z Čiech, pozrite sa, čo tu je v rámci toho, my sme a zase vládla, ten konflikt na Ukrajine v rokoch 2022 a prílev státisícov utečencov pred vojnou zvládla iba vďaka samospráve a dobrovoľníkom, ktorí pomáhali na tých hraniciach. Inak sme boli absolútne nepripravení. Rovnako na Slovensku ostala veľká časť Ukrajincov, ktorá sa tu nejako snaží etablovať, žiť, ale rovnako platí presne to, to bolo povedané, vojna na Ukrajine nedopadne dobre pre Ukrajinu. Bohužiaľ, všetci by sme si želali, aby Ukrajina vyhrala, aby tam bol spravodlivý mier. Ale realita, treba si ju povedať, nedopadne dobre pre Ukrajinu a pre Ukrajincov. Bude tu obrovské množstvo ľudí, ktorí z frontu sú zvyknutí zabíjať. Ja viem, že sa to veľmi ťažko počúva, ešte ťažšie sa mi to hovorí.“

Anka Žitná, moderátorka: „Ste na to pripravení? Myslím v rezorte vnútra. Monitorovať tieto veci.“

Matúš Šutaj Eštok: „Samozrejme, to je jedna z najväčších bezpečnostných výziev, ktoré nás čaká, ak ten mier bude v budúcom roku. A to bude znamenať, že sem príde nielen množstvo reálne ľudí, ktorí, ktorí už zabíjali. Vo vojne sa jednoducho zabíja. Oni prídu sem, pretože nebudú mať dôvod zostať na Ukrajine. Budú frustrovaní. Zoberte si, aká miera korupcie, ktorá bola potvrdená na Ukrajine, že sa jednoducho deje. To nielen bezpečnostné riziko, ale my už dnes máme aj informácie o tom, že to bude záujem. Jednoducho tých Ukrajincov tu bude veľa. Vstup nielen do bezpečnostnej infraštruktúry, ktorá tu dnes je, ale aj do politického systému. Aký problém je pre oligarchu alebo človeka, ktorý dnes zarába na Ukrajine v rámci vojnového konfliktu desiatky miliónov eur, si tu vytvoriť politickú stranu. My už dnes také informácie máme, že jednoducho ten záujem, ak sa bavíme o horizonte 20 rokov, tak to sú všetko tie výzvy, bezpečnostné, aj bezpečnostno-strategické, ktoré Slovensko jednoducho, bohužiaľ, čakajú. To sa nebudeme iba o tom, že dneska tu nemáte podsvetie. Vďaka tomu boju policajtov, ako bol Milan Lučanský a ďalší.“

Anka Žitná, moderátorka: „Práve to som sa chcela opýtať, že my nemáme podsvetie?“

Matúš Šutaj Eštok: „Podsvetie na Slovensku neexistuje, ale prichádzajú tu skupiny Ukrajincov.“

Anka Žitná, moderátorka: „Ale už sa ozývajú, že prichádzajú skupiny, tak.“

Matúš Šutaj Eštok: „Ktorí jednoducho vidia, že tá infraštruktúra, či sú to taxislužby, reštaurácie, postupne sa to obsadzuje, dnes ešte nie násilne. A to je iba príprava na to, že ak sa to nezvládne bezpečnostne.“

Anka Žitná, moderátorka: „Je na to polícia pripravená? Na to, že organizovaný zločin s ukrajinským pozadím môže pôsobiť na Slovensku?“

Matúš Šutaj Eštok: „To nie je iba o polícii, ale o spolupráci bezpečnostných zložiek, no asi pán riaditeľ bývalý SIS, mi dá za pravdu, že ak by to bola taká v úvodzovkách spolupráca, ako to bola v rokoch 20 až 23, kedy tu prebiehali konflikty...“

Vladimír Pčolinský: „Áno.“

Matúš Šutaj Eštok: „Medzi Slovenskou informačnou službou, Národným bezpečnostným úradom, Vojenským spravodajstvom a policajným zborom. Ak toto sa tu zopakuje, tak vám garantujem, že nás čaká apokalypsa, pretože pri takýchto vážnych bezpečnostných výzvach, ako bude členenie tomu, aby sme sa postavili a ochránili to Slovensko pred tými všetkými vecami, o ktorých tu hovoríme, tak je absolútne nevyhnutná spolupráca a vy musíte mať informácie, ktoré dnes má Vojenské spravodajstvo a Slovenská informačná služba, musíte spolupracovať s Národným bezpečnostným úradom a potom je to už iba o tom výkone toho policajného zboru, ktorý presne musí vedieť, že čo sa tu deje. Dneska tá spolupráca, môžem povedať, ozaj je na extrémne dobrej úrovni, či s NBÚ, s Vojenským spravodajstvom, so SIS-kou, a dneska tie informácie máme a vieme reagovať, ale bojím sa toho, čo sa tu môže udiť, ak by sa zopakovalo to, že medzi sebou si budú tie služby vykopávať dvere.“

Anka Žitná, moderátorka: „Zaujala ma tá informácia, ktorú ste povedali, že máte nejaké, nejaké signály, že by tu mohla vzniknúť aj politická strana.“

Matúš Šutaj Eštok: „Nielen v rámci Slovenska, ale...“

Anka Žitná, moderátorka: „S pozadím, s pozadím ukrajinských nejakých oligarchických peňazí?“

Matúš Šutaj Eštok: „Na Ukrajine sa predsa tie, tie zbrane, ktoré tam sú, to sú dneska zbrane najmodernejšieho použitia. My tu, pozrite sa, ak tu bude niekto kritizovaný, že sa snažíme zabezpečiť aj bezpečnosť ústavných činiteľov, dneska nie je problém, ak by sa tu rozhodol niekto použiť najmodernejšie zbrane, aby zaútočil na limuzínu s premiérom alebo s hocikým, dneska sú, dneska na trhu v rámci auto-motívu máte vypredaný jeden segment, a to sú obrnené autá. Obrnené autá, či už sú to limuzíny alebo SUV-čka, sú dnes v Európe vypredané. Je po nich najväčší dopyt, pretože všetky krajiny sa v rámci tohto posilňujú, pretože vedia, aké riziko tu môže byť a áno, aj v rámci toho politického spektra, nielen zbrane, ktoré na Ukrajine. Videli sme to predsa, keď skončila vojna na Balkáne, tie zbrane prúdili po celej Európe.“

Anka Žitná, moderátorka: „K tomu sa ešte dostaneme pán minister.“

Matúš Šutaj Eštok: „Ale, ale aj peniaze, keďže sú tam zneužívané, množstvo, miliardy, by som povedal, že až eur a oni budú prúdiť do tej západnej Európy a bude snaha vytvoriť ten politický systém.“

Anka Žitná, moderátorka: „S dovoľením, ja teraz posuniem tú politickú debatu. K tomuto ešte presne prideme, aby som sa pána Halimiho opýtala, my tu hovoríme o tej Národnej bezpečnostnej stratégii Spojených štátov amerických. Ona hovorí, že migrácia ohrozuje národné identity štátov, tradície, ekonomickú silu, sociálnu súdržnosť, bezpečnosť a vplýva to na vojenskú spoľahlivosť amerických partnerov alebo NATO partnerov v Európe. Ak sa pozriete na túto problematiku vašimi očami, sú tieto slová presné alebo si myslíte, že tá realita nie je až taká zlá?“

Valon Halimi: „Samozrejme, keď sa pozriete na dôkazy, dajme tomu, v súčasnosti je otázka migrácia verzus národná identita. Nie je žiadny dôkaz, že jedno si protirečí tomu druhému, alebo že vystavuje riziká. Samozrejme, že existujú výzvy v oblasti integrácie. Ako sme aj počuli tu, riziká v otázke bezpečnosti. Spomenul to aj minister. Mnohí ľudia prichádzajú, ak nemáte dobrý skríning, tak je to nebezpečné. Musíte si to uvedomovať, takže tie výzvy tu sú. Musíme si uvedomovať a pre nás je veľmi dôležité, nielen uvedomovať si, ale zbierať údaje, informácie, údaje. Dávať ich polícii, ministrom, zodpovedným ľuďom a na základe faktov vytvárať politiky. Čiže nielen okrem výziev, samozrejme sú aj isté potreby. Ak to hovoríme napríklad obzvlášť tu, tak ako ste už spomenuli, tak migranti, ktorí sem prichádzajú, ako ste už spomenuli, ktorí skákali do tých bazénov. Máte desiatky tisíc, ktorí pracujú vo fabrikách každý deň a vykonávajú svoju prácu.“

Anka Žitná, moderátorka: „Nechajme tú legálnu pracovnú migráciu, ktorá nie je súčasťou, predpokladám tých výčitiek, ktoré americká strana adresuje Európe, ale pokiaľ hovoríme napríklad o tej kultúrnej identite a hovoríte, vy ste to uviedli, takže v tom nevidíte nejaký problém, ak som to správne pochopila.“

Valon Halimi: „Samozrejme, že tam výzvy existujú.“

Anka Žitná, moderátorka: „Áno, správne, ale, ale nie je to také vyhrotené, ako tá stratégia uvádza. Naopak, ak sa pozrieme za tých posledných 20 rokov do Nemecka, ako to povedal profesor Drulák v úvode, že od roku 2005 do roku 2025 Nemecko je iné, Francúzsko je iné. Švédsko napríklad takisto má svoje problémy, kde už naozaj sú enklávy, ktoré si vynucujú nejakým spôsobom svoje pravidlá. Veľkú Britániu teraz asi necháme bokom, lebo tam je to iné historické pozadie. Ale tam už vidíme šária súdne dvory, ktoré pomaličky sa kreujú oficiálne, hľadajú špecialistov na právo šaria v britských štátnych orgánoch. Čo už teda je výrazný posun kultúrny, ak sa na toto pozeráme, čiže vlastne toto, táto téma tej nelegálnej migrácie verzus kultúrnej identity. Čiže tam vy hovoríte, že sú tam výzvy, ale nevidíte to ako problém?“

Valon Halimi: „Sú tam výzvy, ale nie je žiadny dôkaz, ktorý potvrdzuje to, že by si tieto veci protirečili, protirečia. Spomenuli sme Nemecko, Francúzsko. Sú na to rôzne názory. A potom je otázka, že kedy sa prestávame rozprávať o migrantoch, o ľuďoch, ktorí sú tam v štvrtej, piatej generácie. Kedy sa prestávame o nich rozprávať?“

Anka Žitná, moderátorka: „Ak sa pozrieme na Nemecko, na Švédsko, kde tie migračné vlny boli silné a spoločnosť tam majorita ich prijala. Veľké, veľké čísla. Dá sa povedať, že tí migranti, ktorí prišli napríklad v tej vlne v roku 2015 do Nemecka, bolo ich cez milión, že sa integrovali alebo chcú sa integrovať, alebo naopak vytvárajú svoje vlastné enklávy s vlastnou kultúrou, s vlastnými pravidlami?“

Valon Halimi: „Môžeme povedať, že väčšina z nich veľmi jasne je integrovaná. Dokonca máme primátora, ktorý prišiel v roku 2015 do Nemecka a v súčasnosti je primátorom, ktorý vedie mesto, ktorý je pôvodom zo Sýrie. Takže je mnoho takýchto ľudí, ktorí sú súčasťou nielen politického systému, ale taktiež aj vzdelávacieho atď. Sú tu výzvy. Sú súčasťou tohto? Áno. Hovoríme o ľuďoch, či ľudia zo Sýrie, z Afganistanu, tak vždy tam budú nejakí ľudia, ktorí porušujú pravidlá. A tu už bolo veľmi jasne povedané, že právny štát platí pre všetkých. A to že je niekto migrant, takto mu neumožňuje robiť veci, ktoré nezodpovedá zákonu. Švédsko vyriešilo getá. Getá sa vytvárajú taktiež aj kvôli zlému spravovaniu zo strany miestnej samosprávy, a taktiež aj na celoštátnej úrovni, ktorá vytvára v podstate segregáciu. V rámci tých samospráv, ale dokázali to vyriešiť. Vďaka polícii a pracujú na tom, že desegregácia funguje, že tie getá tam už neexistujú. Opäť, myslím si, že tá migrácia tam určite je a musíme len potvrdiť, že výzvy existujú, ale väčšinou pochádzajú zo zlého spravovania migrácie. Nielen kvôli tomu, že tí ľudia prichádzajú s cieľom dostať sa do zločinu.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pán profesor Drulák, teraz je to otázka na vás. Vy to možno vidíte zo svojho pohľadu. Je táto migrácia, tak ako to hovorí americká stratégia, ohrozuje národnú identitu štátov, ohrozuje naše tradície, ktoré tu máme? Dá sa to nejakým spôsobom posúdiť?“

Petr Drulák: „Já myslím, že určitě ohrozuje. Řekl bych, že to je jeden z mnoha faktorů, který ohrozuje naši identitu, protože ty naše společnosti, mluvím o Evropě, o západní Evropě. Myslím si, že naše země jsou součástí toho evropského západu, jako střední Evropa. Tak tato Evropa ztrácí tou schopnost asimilace. To bylo něco, co definovalo Evropu po staletí. Když prostě přišli Italové do Francie v 30 letech, tak první generace byla italská a druhá generace měla italská jména a byly to Francouzi. A to nevidíme v těch pozdějších migracích, a to ze dvou důvodů. Jednak jsou to migrace jiné. Dobře, jsou to migrace z toho Maghrebu, možná složitější, ale také to, že ty západoevropské státy: Francie, Německo ze svých specifických důvodů ztratili takové to pěstování národní hrdosti. Ono to také souvisí s evropskou integrací, protože evropská integrace se sama sebe definuje jako protinárodní projekt, antinacionální projekt. Ona se snaží nahradit národní identitu jakou si evropskou identitou. Myslím si, že dnes po těch desítkách letech experimentu můžeme říci, že to tak nefunguje, nic takového není, ale my jsme v situaci, když nemáme pořádnou identitu evropskou a ztrácíme, ztrácíme tu národní. A do čeho jich máme integrovat? Do čeho jich máme asimilovat? Ono to je často tak, že ti lidé, ti mladí, ti mladí Arabové, třeba za chvíli to budou ti mladí Ukrajinci, vyrůstají v té společnosti a říkají si, no já třeba bych se k té společnosti přiklonil, ale co ona mi může nabídnout z hlediska identity, z hlediska duchovní identifikace. A tam je pak obrovský problém, protože my nabízíme ten konzum, to bezpečí, ale to, čemu se říkali evropský duch, národní identita, to trochu mizí, jo. To je jeden z důvodů, proč se nám tato věc nedaří, a to je základ toho problému. Já myslím, že má také pravdu i pán Halimi, že některé ty politiky prostě státy nezvládají, ale my si můžeme, musíme položit otázku: Jsme schopní to zvládat? Jsme schopní to dělat lépe? A pokud ne, to znamená že musíme tu migraci zastavit. Ne z nějaké xenofobie, protože si řekneme, my nejsme schopní ti lidi přijímat, asimilovat tak, aby se stali řádnými členy společnosti. Řada z nich z nich se stala, o tom není pochyb. Řada z nich se stala, ale už jako, ale už jak o tem mluvil pán Šutaj Eštok, pán ministr vnitra, ono stačí když budete mít dvě, tři procenta, který to nezvládnou, a když mluvíme o desítkách milionu, tak dvě, tři procenta, to je obrovský číslo. Pokud mluvíme o dvou, třech procentech radikálů, tak to už je věc, který nezvládne už žádný bezpečnostní systém, pokud chceme zachovat demokracii, pokud nechceme skutečně vytvořit policejní stát, který bude sledovat úplně každého. Takže já myslím, že tady skutečně stojíme před nepřekonatelnými problémy, pokud tu migraci zásadním způsobem, zásadním způsobem neomezíme, a to jak tu nelegální, tak tu legální.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pán Pčolinský, ohrozuje migrácia vojenskú spoľahlivosť nás ako spojencov Spojených štátov amerických a NATO?“

Vladimír Pčolinský: „Ja si myslím, že áno. A mňa už roky fascinuje ten spôsob komunikácie, kedy neriešené problémy a hrozby označujeme ako výzvy, a potom to tak dobre vyzerá celé, že vlastne to je v skutočnosti pozitívne. Ale nie je. Vy keď máte druhú, tretiu generáciu, povedzme nejakých arabských alebo afrických prisťahovalcov, oni necítia žiadnu lojalitu voči krajine, do ktorej prišli. Oni nebudú slúžiť v jej ozbrojených zložkách ani v polícii. Oni cítia lojalitu a sentiment voči krajine, z ktorej pochádzajú oni a ich predkovia. V mnohých mestách to tak aj vyzerá, že minimálne dizajnové. A ako vyzerá verejný poriadok, sa tie mestá európske začínajú podobať, čo sa týka špiny a odpadkov na miesta, z ktorých oni ušli pred tým. To znamená, že utekám pred niečím, aby som to isté vybudoval potom v Európe.“

Ozbrojené sily po Európe aj dnes majú problém s personálom a v čase sa tento problém bude len zhoršovať. Lebo okrem toho, že mladým ľuďom sa samozrejme bojovať nechce, maximálne tak za počítačom pri počítačových hrách. A ľudia nemajú radi utrpenie. A potom zrazu príde vojna. Ich to, ich to prekvapí, tak ani človek, ktorý necíti nejaký záväzok, lojalitu voči krajine, v ktorej žije a povedzme má už aj to občianstvo a má ho získané, takže nie sú naňho kladené príliš prísne požiadavky, čo sa týka ovládania štátneho jazyka, ovládania nejakých reálií, tak nebude ani lojálnym vojakom a taká krajina nebude ani lojálnym spojencom. Takže ja si myslím, že tá kultúrna identita a migrácia môžu byť veľmi výrazným faktorom k tomu, že či sa bude dať, tá ktorá konkrétna krajina označiť ako dôveryhodná vo vojenskej oblasti, spoľahlivá a bojaschopná.“

Anka Žitná, moderátorka: „Pán minister, pokiaľ sa pozeráme na naše spojenecké záväzky, ako to povedal pán Pčolinský. Nevie, či k tomu chcete niečo doplniť, ale ja by som sa potom aj v tomto príbehu posunula, že dobre a čo ďalej? Ako, aké politiky by štát mal nastaviť. Lebo tu to už padlo. Povedal to pán Halimi, povedal to profesor Drulák, že štáty majú nie dobre nastavené politiky a nezvládajú potom túto problematiku. Číže vy ako minister vnútra, váš pohľad na to?“

Matúš Šutaj Eštok: „Pozrite sa, bezpečnostná stratégia USA je stratégia nášho partnera. To nie je stratégia, ktorú by napísalo Rusko alebo Čína. To je náš bezpečnostný životný partner. Európa a Spojené štáty americké od druhej svetovej vojny sú partnermi. Nastavili nám zrkadlo a ja súhlasím s tým, čo tu bolo povedané. Európa dneska zomiera na politickú korektnosť. Veď my sa netvárame, že sme tú migráciu nelegálnu zvládli a netvárame sa, že to sú nejaké výzvy. My sme ju nezvládli. Veď v 2015 si európske štáty, ako je Nemecko, mysleli, že sú na to pripravené. Veď oni otvorili náruč, oni zhadzovali letáky v krajinách, kde prebiehali konflikty. Príďte do Európy. Vtedy si mysleli, že sú pripravení, čo sa ukázalo, že sme to nezvládli. Veď Slovensko sa vtedy postavilo a povedalo, že nie, my tu nelegálnych migrantov nechceme a my dnes na Slovensku nemáme getá, vylúčené getá, kde nie že nefunguje právny štát, do toho geta sa nedostane polícia. My na Slovensku, dnes sa v hlavnom meste, ktoré, dobre, sú tu nejaké bezpečnostné výzvy, ale viete sa prejsť večer bez strachu. Chodte do Viedne. Chodte do susednej Viedne. Bola tu téma, že či máme teda nejakú, či to nie je ohrozenie našej identity. No ak vidíte v Nemecku, že na vianočných trhoch, ktoré sú symbolom kresťanstva a Európa bola vždy kresťanská, sú stovky moslimov, ktorí mávajú náznak toho, aby ukázali kresťanom, že vaše Vianoce, vaše Vianoce nás nezaujímajú. Tak čo to potom je? Pán profesor Drulák to veľmi dobre povedal. Európa kvôli tej korektnosti, aby sme sa len nikoho nedotkli, začala popierať aj národnú hrdosť jednotlivých štátov. Všetko má byť zrazu nejaké neutrálne, sivé. Nebudte vy takí a my onakí. Veď v tom je tá krása tej Európskej únie, že to je jednota v rozličnosti a rozmanitosti. A toto sa všetko začalo popierať a začali sme sa tváriť a zatvárať oči pred tým, že getá sú problémom. Pozrite sa, jediná krajina, posledná veta, ktorá sa postavila k migrácii ináč a nemá dneska problém s pravicovo orientovanými stranami, extrémistickými, je Dánsko. Aj tam majú nelegálnu migráciu, ale povedali, ak tu chcete byť, tak budete rešpektovať naše pravidlá. Naše pravidlá kultúrno-etické, aj všetky. A práve preto tam nevzniká nejaký extrém pravicový, ktorý vidíte všade, že v Európe rastie. Rastie preto, pretože mnohé európske krajiny nezvládli nelegálnu migráciu. To je jednoducho fakt a buď si budeme hovoriť veci na rovinu, tak ako nám povedal Donald Trump, ktorý v prvom rade si háji svoje americké záujmy. On nevidí, nepotrebuje Európu silnú, on potrebuje silnú Ameriku. Ale nastavil nám zrkadlo. My sa buď ako Európania spamätáme, spamätajú sa lídri a povedia, urobili sme chyby. Áno, v 2015 mali pravdu aj Slováci, aj Maďari, aj malé krajiny. Alebo potom pôjdeme...“

Anka Žitná, moderátorka: „A teraz sme pri tej téme, že migračný pakt, ktorý sme my odmietli, ja posunem otázku pánovi Halimimu. Je migračný pakt riešením pre zvládnutie situácie z toho pohľadu, aký vy zastupujete, ako je lepšie, alebo respektíve, ak Slovensko odmietlo migračný pakt. Viem, že nekomentujete národné politiky, ale bude to. Áno, bude to nejakým spôsobom tú situáciu s migráciou riešiť? Tak akože sa to trochu utlmí, ten prílev nelegálnej migrácie?“

Valon Halimi: „Ďakujem veľmi pekne a naozaj. Ak by nám čas dovolil, tak naozaj zajtra je medzinárodný deň migrantov a rád by som to spojil aj s migračným paktom. Je to nástroj. Je najlepší? Je perfektný? Asi nie. Čas nám ukáže. Ale je to nástroj, ktorý zodpovedá jednu otázku a tá otázka je, že otázka je, že migrácia sa nedá vyriešiť jednou krajinou. Dá sa vyriešiť len spoluprácou mnohých krajín, či už sú to tranzitné krajiny, alebo hostovské krajiny. Aspoň v tomto smere. Máme spoločné úsilie, ktoré sa snaží vyriešiť migráciu, a ako aj profesor tiež spomenul, Európa má problém s otázkou návratov, takže

v tomto smere to podporujeme, a taktiež aj na Slovensku veľmi úzko spolupracujeme taktiež aj so službami ministerstva vnútra, hraničnou cudzineckou políciou a máme v podstate už do deväťdesiatich krajín ľudí, ktorí sa vrátili zo Slovenska. Takže pakt existuje. Je to nástroj, na ktorom sa dohodla väčšina krajín EÚ. A prináša Európu istým smerom a uvidíme, aká bude realizácia. Viem, že mnoho diskusií prebieha aj na otázku solidarity. To je, samozrejme politická otázka, ale aspoň máme nejaký nástroj. Ja osobne si myslím, že je lepšie mať nejaký nástroj, ktorý pracuje v smere spravovania hraníc a migrácie, a taktiež aj návratov ľudí, lebo vidíme, že sa počet dobrovoľných návratov zvyšuje. To je pre nás dôležité, to, že je to v súlade s medzinárodnými konvenciami. Takže tento nástroj, dúfam, že pracovať aj fungovať bude.“

Anka Žitná, moderátorka: „Záverečná otázka vyjde na profesora Druláka, pretože máme, presne významovo sme to všetko uzavreli. Svoje pohľady prezentoval bývalý šéf tajnej služby, počuli sme ministra z jeho politického pohľadu, počuli sme pána Halimiho, ktorý nám dal ten svoj pohľad z tej migračnej strany, organizačnej. Ja sa opýtam vás, pán profesor na záver, dá sa tento trend alebo tie negatívne trendy, ktoré vidíme momentálne, že to prináša. Dá sa to ešte zvrátiť alebo už sme na ceste tam, čo hovoria Američania, že o dvadsať rokov tu bude úplne iná Európa, ktorú dnes, dnes poznáme?“

Petr Drulák: „Já si nejsem jist, že ten trend mohou zvrátit země Francie nebo Německo, ale jsem si jist, že země jako je Česká republika, Slovensko a další středoevropské státy, to ještě udělat mohou. A jeden z důvodu, jedna z cest je bránit se tomu migračnímu paktu. Slovensko ho nikdy nepřijalo. Nová česká vláda ho na svém prvním zasedání odmítla, protože jeden z velmi nebezpečných rysů toho migračního paktu je to, že umožňuje přesuny migrantů ze západní Evropy do střední Evropy. To je jeden z asi nejdůležitějších aspektů. To znamená, myslím si, že té středoevropské státy musí vytrvat v té kterou mají a pokud by zakolísali jako za minulé vlády Česká republika, tak se zase vrátit na tu pozici zdravého rozumu. A pak máme určitou šanci to uhájit.“

Anka Žitná, moderátorka: „Ďakujem. Ďakujem veľmi pekne pán profesor a rovno sa s vami aj lúčim. Ďakujem, že ste s nami boli dnes večer. Profesor Peter Drulák ďakujem, dovidenia.“

Petr Drulák: „Děkuji, na shledanou.“

Anka Žitná, moderátorka: „Mojím hosťom bol aj bývalý šéf tajnej služby, Vladimír Pčolinský.“

Vladimír Pčolinský: „Aj ja ďakujem.“

Anka Žitná, moderátorka: „Minister vnútra, Matúš Šutaj Eštok. Ďakujem Pekne.“

Matúš Šutaj Eštok: „Ďakujem pekne.“

Anka Žitná, moderátorka: „A pán Halon, Valon Halimi. Prepáčte, ďakujem pekne, že ste boli s nami a ďakujem za vaše informácie. Pekný večer ešte.“

Valon Halimi: „Ďakujem veľmi pekne za pozvanie.“

Anka Žitná, moderátorka: „Ďakujeme vám všetkým za pozornosť. Odpovede s Ankou Žitnou sa končia a opäť tu budeme 7. januára v prvej novoročnej epizóde. Ďakujeme za priazeň a dovidenia.“

22:29:10 koniec programu **Odpovede s Ankou Žitnou**

22:29:11 začiatok programu **Počasie**

22:30:00 koniec záznamu